

NOTITS

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Departementet

Landbrug og miljø
J.nr.
Ref. loha
Den 16. december 2015

Målrettet regulering - erhvervsøkonomiske konsekvenser og cases

Regeringen lægger op til, at en ny målrettet regulering indføres over en tre årig periode fra 2018/19, og som ved fuld indfasning i 2020/21 skal håndtere et samlet indsatsbehov på ca. 3.800 tons kvælstof.

Den målrettede regulering baseres på tre grundlæggende principper:

- Udvaskningsadgangen differentieres geografisk i forhold til målet for kvælstoftilstanden i de enkelte 90 kystvandområder. Der indregnes gennemsnitlig robusthed (retention) for kystvandområderne.
- Den enkelte bedrift tildeles en udvaskningsadgang i vandmiljøet, opgjort som kg. kvælstof pr. ha.
- Bedrifterne gives fleksibilitet i forhold til, hvordan udvaskningsadgangen overholdes. Det kan ske ved nærmere fastsatte virkemidler med dokumenteret effekt på udvaskningen (efterafgrøder, mellemafgrøder, minivådområder, reduceret gødskning mv).

Principperne betyder, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser for en bedrift vil afhænge af størrelsen af udledningsretten i det pågældende kystvandområde samt den praktiske mulighed for anvendelse af bestemte virkemidler på netop hans bedrift.

Københavns Universitet, IFRO, har beregnet de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved målrettet regulering for de enkelte kystvandområder, baseret på indsatsbehovet i de enkelte kystvandområder og under forudsætning af, at bedrifterne vælger de mest omkostningseffektive virkemidler, som vurderes at være mulige i kystvandområdet – bla. i lyset af gældende krav om efterafgrøder og MFO-krav.

Beregningen fra IFRO viser, at de samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser ved fuld indfasning af målrettet regulering i 2020/21 samlet set vil være på ca. 283 mio. kr. årligt.

IFRO har tidligere beregnet de erhvervsøkonomiske gevinster ved udfasning af de nuværende generelt reducerede kvælstofnormer. Disse udgør på landsplan ca. 1,5 mia. kr. årligt. Hertil kommer gevinster ved ophævelse af randzonestov på ca. 68 mio. kr.

Det skal bemærkes, at en række af virkemidlerne allerede i dag kan anvendes som alternativ til efterafgrøder og at ekstra efterafgrøder kan veksles til en højere kvælstofnorm. Muligheden for at veksle til højere norm anvendes dog kun meget

begrænset, da omregningsfaktoren mellem efterafgrøder og kvælstofnorm er sat på et niveau, som udgør et begrænset incitament.

Nedenstående illustrerer med tre simple cases, hvordan udledningsadgangen i tre forskellige kystvandområder kunne håndteres af en bedrift for at opnå optimal gødningsanvendelse og hvilke erhvervsøkonomiske konsekvenser dette i givet fald kan forventes at have. I tre cases tages der udgangspunkt i en bedrift med et areal på 100 ha. og med et gennemsnitligt valg af afgrøder. Anvendelsen af virkemidler i de enkelte cases følger den fordeling, som IFRO har lagt til grund i sine beregninger.

Case A:

Indsatsbehov: Intet supplerende indsatsbehov ved målrettet regulering

Sandsynligt valg af virkemidler: ingen (ikke behov)

Omkostninger til virkemidler: 0 kr.

Nettogeinst (v. lempelser og målrettet regulering): 59.900 kr.

Case B:

Indsatsbehov: 83 pct. af nuværende reguleringsniveau før lempelser

Sandsynligt valg af virkemidler: 9 ha. efterafgrøder, 8 ha. mellemafgrøder, 5 ha. tidlig såning, 7% normreduktion på 94 ha, og 10% normreduktion på 1 ha.

Omkostninger til virkemidler: 10.064 kr.

Nettogeinst (v. lempelser og målrettet regulering): 49.500 kr.

Case C:

Indsatsbehov: 100 pct. af nuværende reguleringsniveau før lempelser

Sandsynligt valg af virkemidler: 14 ha. mellemafgrøder, 10 ha. tidlig såning, 2 ha. brak (ikke permanent) 5 ha. permanent udtagning og 7% normreduktion på 93 ha.

Omkostninger til virkemidler: 35.438 kr.

Nettogeinst (v. lempelser og målrettet regulering): 24.100 kr.

Det er i de tre cases forudsat, at bedrifterne vælger de virkemidler, som IFRO har beregnet som de mest omkostningseffektive og at disse kan realiseres med beregnede standardomkostninger. Der er anvendt beregnede standardgevinster pr. ha. ved udfasning af reducerede normer. Tallene kan ændre sig lidt, afhængig af placeringen af kollektive virkemidler.

Beregningerne er foretaget på et meget overordnet niveau, og kan derfor ikke forudse forskelle mellem eksempelvis plante-, kvæg- eller svinebedrifter. Endeligt er beregningen ikke foretaget på en egentlig reguleringsmodel for målrettet regulering, men alene ud fra en enkel metode med placering af virkemidler

Det forudsættes, at der kan indføres en kompensationsordning for målrettet regulering og at en ordning er etableret, inden målrettet regulering træder i kraft fra 2018/19. De erhvervsøkonomiske gevinster ved en kompensationsordning er ikke indregnet i ovenstående cases.